

«Наука потрібна народу. Країна, яка її не розвиває, перетворюється в колонію» (Ф. Кюрі)

**Праці викладачів природничого
факультету ЖДУ імені Івана Франка**

Віртуальна виставка

Складно собі уявити сучасне життя без досягнень науки. Адже лише завдяки науці людство досягло прогресу розвитку, пройшло шлях від перших спроб вивчення світу до космічних польотів та нанотехнологій.

Викладачі природничого факультету ЖДУ ім. Івана Франка зробили вагомий вклад у розвиток фундаментальних природничих наук, опублікувавши низку авторських та колективних монографій, навчальних посібників в галузі ботаніки, зоології, гідробіології, цитології, гістології, генетики, хімії.

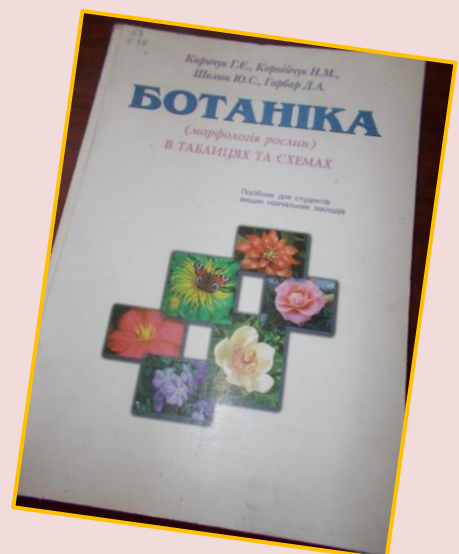
Ботаніка в таблицях і схемах : посіб. для учнів загальноосвіт. навч. закл., абітурієнтів та вчителів / Л. Є. Астахова [та ін.] ; за ред. Г. Є. Киричук. - 2-ге вид., випр. і доповн. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. - 271 с. : іл., табл. - Термінолог. слов.: с. 263-268. - Бібліогр.: с. 267-271.

Запропонований авторами виклад матеріалу у вигляді блок-схем, таблиць та опорних компонентів спрямований на легше запам'ятовування учнями та абітурієнтами матеріалу, зображеного не в текстовій, а більш схематичній формі, сприяє розвитку логічного мислення, творчого, аналітичного підходу до вивчення необхідного матеріалу.

Ботаніка (морфологія рослин) в таблицях та схемах : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Г. Є. Киричук [та ін.] ; [рец.: В. І. Щербак, Ю. Д. Бойчук, В. В. Грубінко] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Житомир. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. - 241 с. : іл., табл. - Термінолог. слов.: с. 234-238. - Бібліогр.: с. 239-241.

Систематизовано та представлено сучасні уявлення про закономірності зовнішньої та внутрішньої будови рослин та їх формоутворення протягом індивідуального та історичного розвитку. Посібник розроблено на основі навчальної програми з ботаніки (морфології рослин) природничого факультету ЖДУ ім. І. Франка.

Астахова Л. Є. Ботаніка. Нижчі рослини. Водорості. В схемах : навч. посіб. / Л. Є. Астахова, Г. В. Муж ; [рец. Ю. С. Шелюк] ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2017. – 238 с. : іл. - Бібліогр.: с. 235-236.

Систематизовано матеріал з морфології, цитології, розмноження, циклів розвитку, екології та значення представників різних видів водоростей. Подана інформація, що стосується систематики відділів із коротким описом найбільш характерних порядків та родів.

Лищенко І. Д. Біологія : 7кл. : запитання, задачі, вправи, тести / І. Д. Лищенко, Г. М. Міхеєва ; [рец.: А. П. Стадниченко, Л. А. Котюк, А. В. Макаrchук]. - Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2013. - 183 с. : рис. - Бібліогр.: с. 183.

Посібник містить запитання, задачі, вправи і тести різної складності з розділів біології, які вивчаються в 7 класі, а також відповіді на них. Він сприятиме кращому засвоєнню знань шляхом активізації розумової діяльності школярів.

Урал в мініатюрі (природні багатства Житомирщини, їх вивчення та перспективи використання) : [зб. наук.-попул. пр.] / Упр. у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобиль. АЕС Житомир. облдержадмін., Житомир. держ. педагог. ін-т ім. І. Франка ; за ред. В. Г. Комар. - Житомир : [Житомир. обл. друк.], 1996. - 241 с. : табл., схеми.

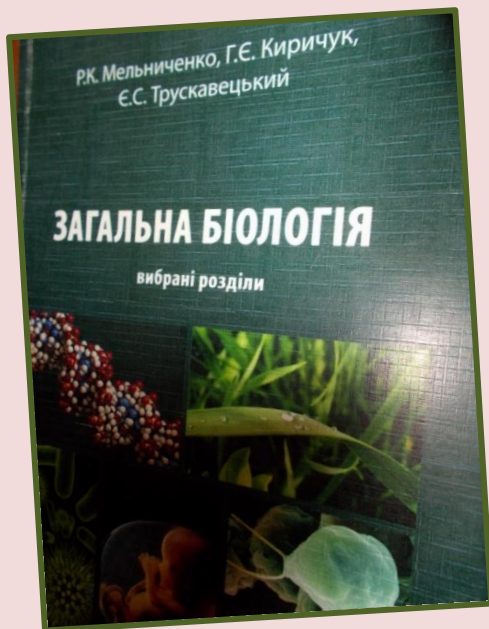
Збірник містить статті про природні багатства Житомирщини, її геологічну будову, корисні копалини, ґрунти, природні екосистеми, орнітологічні спостереження. В ній описано найцікавіші маршрути по території області з метою вивчення її природи, нариси про видатних дослідників Полісся.

Лищенко І. Д. Генетика з основами селекції : навч. посіб. / І. Д. Лищенко. – Київ : Вища шк., 1994. - 416 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 412-413. - Термінол. покажч.: с. 414-416.

У посібнику висвітлено питання генетичної теорії, які мають важливе світоглядне значення та сприяють вирішенню окремих екологічних, сільськогосподарських, медичних, біотехнологічних і соціальних проблем.

Мельниченко Р. К. Загальна біологія. Вибрані розділи : посіб. для учнів загальноосвіт. навч. закл., абітурієнтів та вчителів / Р. К. Мельниченко, Г. Є. Киричук, Є. С. Трускавецький ; рец. А. П. Стадниченко. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. - 357, [1] с. : іл. - Термінол. слов.: с. 346-355. - Бібліогр.: с. 356.

У навчальному посібнику викладено основи молекулярної біології, біохімії, цитології, гістології, біології індивідуального розвитку, мікробіології, вірусології та інших біологічних наук, що входять до шкільного курсу "Загальної біології".

Біологічні дослідження – 2019 : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Ін-т гідробіології НАН України ; [редкол.: Г. Є. Киричук та ін.]. - Житомир : Полісся, 2019. - 434, [2] с.

У збірнику подано результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень вчених із широкого спектру біологічних проблем. Видання рекомендовано студентам, аспірантам та викладачам.

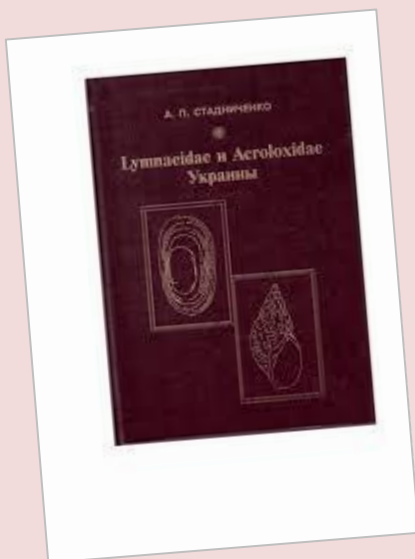

Трускавецький Є. С. Біологія. Молекулярний, клітинний та організмний рівні організації життя : навч. посіб. для 10 кл. природн. профілю загальноосвіт. навч. закл. / Є. С. Трускавецький, Р. К. Мельниченко. - Київ : Освіта України, 2009. - 383 с. : мал., табл. - Бібліогр.: с. 382-383.

Викладено особливості молекулярного, субклітинного та клітинного рівнів організації життя. Коротко висвітлено історію розвитку біології і цитології зокрема, методи біологічних досліджень. Наведено загальні відомості про будову клітин прокариот і еукаріот та їх хімічну організацію, висвітлено сучасні уявлення про будову і функції структурних компонентів цитоплазми.

Стадниченко А. П. Lymnaeidae и Acroloxidae Украины: методы сбора и изучения, биология, экология, полезное и вредное значение : монография / А. П. Стадниченко. - Житомир : Рута, 2006. - 168 с. - Библиогр.: с. 142-157.

У виданні узагальнено результати 40-річних досліджень автора з біології, екології, корисному і шкідливому значенню двох родин Lymnaeiformes (Lymnaeidae та Acroloxidae) України. Монографія призначена для зоологів, гідробіологів, паразитологів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів, учителів загальноосвітніх шкіл.

Стадниченко А. П. Прудовиковые и чашечковые (Lymnaeidae, Acroloxidae) Украины : монография / А. П. Стадниченко ; Житомир. гос. пед. ун-т им. И. Франко. - Киев : ЦУЛ, 2004. - 327 с. - Библиогр.: с. 308-326.

У виданні узагальнено результати багаторічних досліджень автора та літературні відомості про видовий склад родин (Lymnaeidae, Acroloxidae) фауни України, про їх морфофізіологічні особливості, розповсюдження, екологію. Наведено таблиці для визначення родин, підродин, секцій, видів. Монографія призначена зоологам, гідробіологам, викладачам та студентам вищих навчальних закладів.

Житомирська наукова малакологічна школа / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; за ред. А. П. Стадниченко. - Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2005. - 215 с. : фот. - Бібліогр. в кінці гл.

Відображено історію створення, результати наукового пошуку і перспективи розвитку малакологічної школи. Містить відомості про напрямки роботи, актуальність тематики, основні результати досліджень та найважливіші публікації викладачів і аспірантів природничого факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка, наукові проекти, реалізовані ними, міжрегіональні і міжнародні зв'язки.

Фауна України: в 40 т. Т. 29: Молюски: Вип. 9. Перлівницеві. Кулькові / А. П. Стадниченко ; Акад. наук Укр. РСР, Ін-т зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – Київ : Наукова думка, 1984. – 384 с. : табл., рис.

В монографії узагальнено результати багаторічних досліджень автора і літературні відомості щодо видового складу фауни перлівницевих і кулькових України, їх морфофізіологічних особливостей, поширення, екології, практичного значення. Наведено таблиці для визначення підродин, родів, підродів, видів і внутрішньовидових таксонів. Для зоологів, гідробіологів, викладачів біології вищих і середніх учбових закладів, аспірантів та студентів.

Рідкісні і зникаючі види тварин Житомирщини : навч. посіб. / Держ. упр. екол. в Житомир. обл., Житомир. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : Волинь, 2002. - 175 с. : іл. - Бібліогр.: с. 172-174.

На основі власних спостережень, здійснених під час навчально-польових практик, музейних колекцій, матеріалів обласної спілки охорони природи, відділу природи Житомирського краєзнавчого музею, Поліського природного заповідника та літературних джерел охарактеризовано рідкісні та зникаючі види тварин Житомирщини. У ньому подається систематичний список видів, що охороняються в області і занесені до Червоної книги України, короткий опис їх зовнішнього вигляду, статус в Україні і на Житомирщині, ареал, особливості екології, причини зниження чисельності та заходи по охороні.

Власенко Р. П. Зоологія хребетних : навч. посіб. для студентів природн. ф-тів вищ. навч. закл. / Р. П. Власенко, Л. П. Кузьменко ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. - 322 с. : іл. - Бібліогр.: с. 318-319. - Предм. покажч.: с. 320-321.

У виданні подано особливості морфо-фізіологічної організації та матеріали для проведення лабораторних занять з зоології хребетних. Наведено біологічні задачі, творчо-фахові та тестові завдання з еталонами відповідей, які дозволять проконтролювати рівень знань студентів. Для студентів природничих факультетів вищих навчальних закладів.

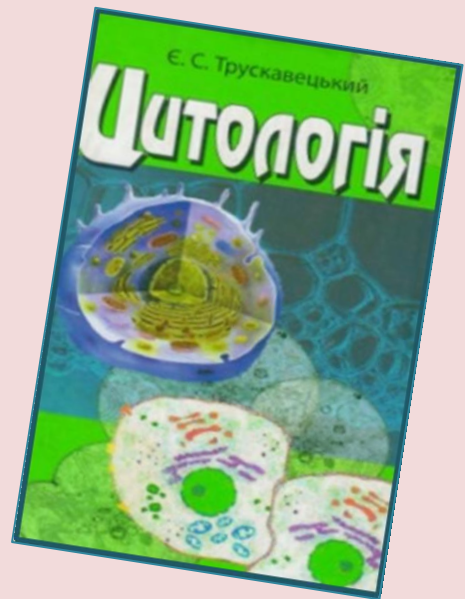
Трускавецький Є. С. Гістологія з основами ембріології : підруч. для студентів природн. спец. вищ. пед. навч. закл. / Є. С. Трускавецький, Р. К. Мельниченко. – Житомир : Волинь, 2003. - 184 с. : іл. - Бібліогр.: с. 178. - Предм. покажч.: с. 179-182.

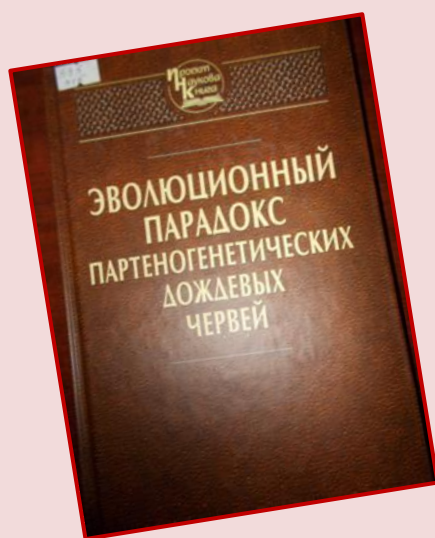
Висвітлено історичний аспект розвитку гістології та ембріології, методи гістологічних і ембріологічних досліджень, викладено основи цитології. Охарактеризовано основні розділи ембріології.

Трускавецький Є. С. Цитологія : підруч. для студентів природн. спец. вищ. пед. навч. закл. / Є. С. Трускавецький. - Київ : Вища шк., 2004. - 254 с. : іл. - Бібліогр.: с. 250-252.

Викладено основні положення клітинної теорії, методи цитологічних досліджень, загальні відомості про будову прокаріотних і еукаріотних клітин та їх хімічну організацію. Наведено сучасні уявлення про будову і функції клітинних мембран та структурних компонентів цитоплазми.

Эволюционный парадокс партеногенетических дождевых червей : [монографія] / С. В. Межжерін, О. В. Гарбар, Р. П. Власенко ; Нац. акад. наук Украины, Ин-т зоологии им. И. И. Шмальгаузена, М-во образования и науки Украины, Житомир. гос. ун-т им. И. Франко. - Киев : Наук. думка, 2018. - 230, [1] с. : фот., рис., табл. - (Проект "Наукова книга"). - Библиогр.: с. 211-228.

Монографія присвячена вивченню генетичної структури і мінливості амфіміктичних і партеногенетичних дощових червів фауни України. Встановлено, що хоча для партеногенетичних видів характерно гіперваріабельність, поліклоновість і різноплідність, вони досягають еволюційного прогресу не меншого, ніж амфіміктичні види. Обговорено механізми походження партеногенетичних видів,

причини їх клонової різноманітності. Видання рекомендовано зоологам, еволюціоністам, аспірантам, студентам біологічних факультетів університетів.

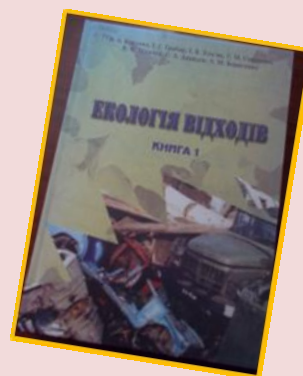
Бурлака В. А. Біогенна міграція сполук важких металів та продуктивність птиці під дією природних детергентів : наук. монографія / В. А. Бурлака, А. В. Гуцол, Н. В. Павлюк ; за ред. В. А. Бурлаки ; М-во освіти і науки України, Житомир. нац. агроеколог. ун-т. - Житомир : Рута, 2016. - 222, [2] с. : табл. - Бібліогр.: с. 191-213.

У монографії розкриваються сучасні наукові погляди і положення, а також результати, що отримані авторами в наукових дослідженнях із успішного використання алюмосилікатів (детергентів), в тому чисті і алунітового алюмосилікату продукту метосоматозу ріолітових ксенотуфів тощо.

Екологія відходів : наук. моногр. / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Житомир. держ. технол. ун-т ; за ред. В. А. Бурлаки. - Житомир : Рута, 2007. – Кн. 1 / В. А. Бурлака, І. Г. Грабар, І. В. Хом'як [та ін.]. – 510 с. : карти, табл. – Бібліогр. в кінці розд.

У науковій монографії викладено сучасні наукові положення і погляди про місце сучасної людини в біосфері, характеризуються загрози існування людини, які викликані її діяльністю. Даються дані про відходи різних виробництв, їх отримання, фізичні та хімічні властивості, проблеми їх виникнення, збору, переробки та відношення людей до проблеми відходів.

Уваєва О. І. Посібник для лабораторних занять з фізіології людини і тварин : навч. посіб. / О. І. Уваєва, О. В. Павлюченко ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. - 356 с. : іл., табл., рис. - Предм. покажч.: с. 352-356.

У посібнику подано матеріали для проведення лабораторних занять з даного курсу. Наведено ситуаційні задачі і тестові завдання з еталонами відповідей, які дозволяють проконтролювати рівень знань студентів. Рекомендовано для студентів природничих факультетів університетів.

Хом'як І. В. Основи біології та генетики людини : навч.-метод. посіб. / Хом'як І. В. ; М-во освіти і науки молоді та спорту України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, каф. екол. та природокористування. - Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2012. - 143 с. : рис. - Слов. та довідк. матеріал: с. 136-140. - Бібліогр.: с. 140-142 .

У посібнику викладено основи сучасної біології та генетики людини. Посібник розрахований на фахівців та студентів що спеціалізуються в галузі психології, педагогіки, соціології.

Денисюк Р. О. Хімічна технологія : підручник / Р. О. Денисюк ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. - 344, [2] с. : рис. - Бібліогр.: с. 327-331. - Предм. покажч.: с. 332-344.

У підручнику висвітлюються загальні питання та закономірності хімічної технології, дається коротка історія хімічної промисловості та сучасний стан в Україні, розглядаються апарати хімічної промисловості та принципи їх роботи, описуються основні

способи обробки та переробки сировини для виробництв простих, неорганічних та органічних речовин.

Історія хімії : навч. посіб. для студентів спец. 102 Хімія / [кол. авт.: О. М. Камінський та ін.]. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. - 196, [1] с. : фот. - Бібліогр.: с. 191. - Імен. покажч.: с. 192-196.

У виданні висвітлюються етапи зародження, формування та становлення хімії. Розкрито історичні причини та особливості відкриття хімічних властивостей речовин, закономірностей перебігу реакцій, формування основних хімічних понять та законів. Містяться відомості про основні віхи життя відомих хіміків, курйозні ситуації, перешкоди та перемоги на шляху вивчення науки.

Кічкірук О. Ю. Аналітична хімія. Якісний та кількісний аналіз : курс лекцій для студентів природн. ф-тів / О. Ю. Кічкірук ; Житомир. Держ. ун-т ім. І. Франка, кафедра хімії. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 160 с. : іл., табл.

Посібник рекомендовано студентам для самостійної роботи. Містить теоретичні відомості з основних розділів аналітичної хімії, приклади розв'язування задач, а також задачі для самостійного розв'язування. Викладений матеріал відповідає діючим стандартам з аналітичної хімії для студентів природничих факультетів.

Збірник задач і вправ з аналітичної хімії : навч. посіб. / Ю. К. Онищенко [та ін.]. - Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2014. - 220 с. : табл. - Дод.: с. 196-214.

Посібник призначений для використання студентами на лабораторних заняттях під керівництвом викладача і для самостійної роботи. Видання містить теоретичні відомості з основних розділів аналітичної хімії, приклади розв'язування задач, а також задачі для самостійного розв'язування. Викладений матеріал відповідає діючим стандартам з аналітичної хімії для студентів природничих факультетів.

Виставку підготувала бібліотекар абонементу природничого факультету Бурчинська А. В. Кількість джерел: 26.